

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

19-ше (3615) №,
2023 ий 12 май,
кугарня.

Имде лий

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Чон шокшышт кажнылан сита

Фотом эш архив гын налме.

14 майыште Аван тўнямбал кечыжым пайремлат, 15 майыште – Ешын тўнямбал кечыжым. Нине пайрем-влак икте-весьшт дене пенгыдын кылдалтыныт. Нуным ойырашат ок лий. Ава – илышын негызше, ешын рўдыж. Тудын нерген ик притчым шарналтышым. Икана икшыве-влак, авашт ком эн чот йората манын, икте-весьшт коклаште ўчашеныт, чыным кычалыныт. Тиде йодышым авалан пуэныт. Лишыл енгышт кидыш сортам налын да ойлаш тўналын: «Мый сорта улам. Тудын тулжо – йоратымашем». Ава эше ик сортам кучен да кидысе сорта тулжо дене ылыжтен. «Тиде икымше икшывем. Мый тудлан шке шокшемым пуышым. Ончалза, сорта тулем иземе мо? Уке, тугаяк кодо», – умылтарен ава. Вара кажне икшывылан сортам чўктен. А шке сортаже тугак чолгыжын йўлен.

Морко посёлко гыч С.В.Юрьева лач тыгак чон шокшыжым вич икшывыжлан пўлекла.

Юрьевмыт еш (снимкыште) нерген кумшо лаштыкыште кумданрак лудса.

ПОДПИСКЕ

Пагалыме лудшына-
влак, 2023 ийын кокымшо
пелыйжылан подпискым
ышташ вашкыза.

Индекс – П4696.

Ак – 403 тенгеат 32 ыр.

Подпискым
ыштыше-влак
коклаште
лотерей
модыш эрта-
ралтеш.

Сенымашым лишемден

Фотом школ архив гыч налме.

С.П.Яковлев Кугу Ачамланде сарыш 1942 ийыште каен. Миноётчик лийын. «За отвагу» кок медаль да III степеня Чап орден дене палемдалтын. Сенымаш кечым Польшышто вашлийын.

Школышто тунемше-влак келге шинчымашым налме деч посна тўрлő тагасымашке ушнена. Шукерте огыл мый Звенигово районисо тоштерыште эртаралтше XI шанче-практике конференцийыште усталыкем тергенам. Кугезе кочам Степан Павлович Яковлев нерген «Мыланна илаш да шарнаш» шымлыме пашамым аклымашке луктынам да кокымшо верым сенен налынам (снимкыште). Кочам гай герой-влак дене кугешнена да курымеш шарнена.

Мария ЯКОВЛЕВА.
Звенигово, Эсмекпляк.

Синквейн

Тыныслык
Шерге, волгыдо.
Ўшандара, куандара, волгалтара.
Калыклан ўшаным пуа.
Ончыкылык.
Вадим АНДРЕЕВ.
Морко, Энерсола.

Историйым шергалына

*1944 ий 12 майыште
Крымский наступательный
операций мучашалат-
тын. Совет войска
Крымым фашист тўшка
деч пўтынек утарен.*

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

Мландымбалне тыныс илыш лийже манын, изижат, кугужат тыршат. 1-ше номеран Морко йочасадын кугурак ийготан группышкыжо коштшо икшыве-влак, нунын ача-авашт, воспитатель-шамыч Украиныште спецоперацийыште улшо салтак-шамычлан гуманитар польшым колтеныт (снимкыште). Йоча-шамыч воспитатель дене пырля серышынат возеныт. Сенымашым лишемден, шочмо верыш таза пörтылаш тыланеныт. Посылке-влак Морко район гыч спецоперацийыште улшо салтак-шамыч деке миен шуыныт. Нуно моткоч кугу таум ойленыт.

И.АЛЕКСЕЕВА.

Российысе увер

5-11-ше класслаште тунемше-влак, англичан йылме, астрономий, биологий, географий да моло предметла дене уш-акылдам тергынеда? **Онлайн олимпиадыш** ушныза. Тўрыс увер – nto-erudite.ru сайтыште.

Российысе Просвещений министерстве «**Россия**» телеканал дене пырля туныктышо-влаклан «**Классная тема!**» телешоушто мастарлыкыштым ончыкташ темла. Йодмашым да пашам **20 июнь марте** колтыман.

«**Традиции моей семьи**» всероссийский конкурсышто **6-16 ияш** ўдыр-рвезе-влак усталыкыштым терген кергыт. Илыш-йўла дене кылдалтше сўретым сўретлен, konkursoff.ru сайтыш **21 май марте** колташ лиеш.

Марий Элысе увер

«**Юность России – 2023**» республикысе фото-конкурсышто сенгыше-влакын пашаштым **Республикысе йоча да самырык-влаклан В.Х.Колум лўмеш** книгагудышто ужаш лиеш. Ончер **10 сентябрь марте** эртаралтеш.

Йошкар-Оласе 10-шо номеран школышто тунемше Светлана Зубова «**За безопасное цифровое детство**» всероссийский премиийын финалышкыже лектын. Российын 80 регионжо гыч 1121 паша аклалтын. Финалыште 30 регион гыч 38 проектлан акым пуат.

Йошкар-Ола воктенысе «**Пўнчер ото**» тунемме да тренировкым эртарыме базыште спорт туризм дене йолешке дистанцийыште «**Весенний призыв**» всероссийский тагасымаш эртаралтын. Российын 29 регионжо да СНГ-н 5 элже гыч тўжем утла спортсмен ушнен. **Марий Элын** командыже сенгышыш лектын.

Чон шокшышт кажнылан сита

*Тўналтышыже –
1-ше лаштыкыште.*

Светлана Владимировна ден Михаил Андреевич Юрьевмыт латкуд ий икте-весым умылен да пагален илат. Икшывышт-влакым ончыкылык илышлан изинек ямдылат. Вет шкештат йочашт годым уста, чулым кушкыныт. Ача куштылго атлетикылан шўман лийын, ече дене писын чымен, футболла модын. Шуко танасымаште сенгышыш лектын. Ава юнкор кружокыш коштын. Почеламутшо, мыскараж ден ойлы-машыже-влак «Ямде лий» газетеш савыкталтыныт. Нуным, пўчкын луктын, посна тетрадыште кызытат арала. Тыгак Морко тўвыра полат пеленысе «Рвезылык» ансамблыште мастарлыкшым виянден.

Аван усталык шўлышыжў, ачан чулымлыкшо кугурак ўдырыштлан кусненыт. **Даша** И.С.Палантай лўмеш тўвыра да сымыктыш колледжын Национальный сымыктыш гимназийыштыже 9-ше классыште

тунемеш. Изинек артист койышан улмыж дене ойыртемалтын. 2-шо номеран Морко школышто шинчымашым погымыж годым икымше класс гычак мураш тунемаш коштын. – *Мый Шкетан лўмеш Марий драме театрыште кажне артистын модмыжым кугешинен ончем. Мыят нунын гай лийнем. Калыккан куаным да сай кумылым пўлеклынем,* – ойла Даша.

Ўдыр «Авамлан серыш», «Мый да шочмо йылмым тунуктышем», «Колумб лудмаш» да республикысе моло конкурслаште ойыртемалтын.

Юрьевмытын кокымшо икшывышт – **Анита**. Тудо 2-шо номеран Морко школышто визымше классыште тунемеш. «Юный художник» кру-

– *Шуко шочшан ава лияш куштылго огыл. Кажне икшывын койыш-шоктышыжым эскерен, мастарлыкшым жапыштыже шекланен, чын корно дене виктарен моштыман. Нуным йўратыман, умлыман, чўжкыдырак ўндалман. Йоча-влакым ойыркалыман огыл. Аван тулжо, шокшыжо кажнылан ситышаш,* – ойла Светлана Владимировна.

жокыш кокымшо ий коштеш. Лишыл енге-влаккан кажне пайремлан мотор сўретым пўлекла. Аважлан шольыж ден шўжарже-шамычым ончаш полша. **Арина** ден **Маша** йочасадыш коштыт, **Матвей** шольышт кандаш тылзаш.

М.А.Юрьев Украиныште эртаралтше спецоперацийыш Шочмо элым аралаш шке кумылын каен. Садлан чыла сурт сомыл – аван вачўмбалныже. Тунам, казам, чывым ашнат. Пакчасаскам шындат, пашашке тўшкан ушнат.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Келшен илена

Анастасия – эн мотор лўм. Авамат лач тыгай лўман. Тудо кызыт изи Давид шольымым онча, эше сурт коклаште тўрлў сомылым ышта. Тудын пашаже моткоч шуко. Школ гыч толамат, эре полшем. Давидым модыкташ поснак келша. Тыгодым авай каналтенат кертеш. Кастене ачам паша гыч толеш. Чылан погынен, кас кочкышым ыштена. Ме келшен илена.

Икшыве – ешын воштончышыжо; кече вўд чўчалтыште кузе волгалтеш, тыгак йочан койышыштыжо ача-аван чон яндарлыкышт палдырна.

Л.Н.ТОЛСТОЙ.

Родион КРЫЛОВ.
Морко, Арын.

Снимкыште авам ден коктын улына. Тудо кевытыште пашам ышта. Шке сомылжым куанен шукта. Садланак ял калык авамым пагала. Пошкудо-влак чон почын мутланаш толыт. Яра жапнам пырля эртарена. Мый баяным шокталтем, аваем мокталта. Коклан шкежат муралта.

Костя ЯКИМОВ.
У Торьял, Токтарсола.
Фотом еш архив гыч налме.

Эмлызе еш

Авам врач-педиатрлан пашам ышта. Тудын шинчаончалтышыже эн поро, кидше пушкыдо, йўкшў эн ныжыл. Авамын ачаже Владимир Васильевич – врач-терапевт. Вася чўчўэмат – эмлызе. Родо-тукумем дене кугешнем. Нуно поро пашам ышта.

Илья ОКАШЕВ.
Волжский, Сотнур.

Патыр ачаем

Ачам – электрик. Параньга посёлкышто пашам ышта. Тудо патыр да ушан. Школышто у темым умылен огына шукто гын, мўнгтысў пашам ыштыме годым умылтара. Мыланна лудаш, возаш кўшта, а шкеже сурт кокла-се сомылкам тўрлатылеш. Пашам пытарымекыже, кўштымыжым шуктымынам терга. Ме тудым йўратена.

Лиза ДАНИЛОВА.
Параньга, Матародо.

Шинчымаш тўня

– Нина Петровна, те ятыр тукумым вашилийын ужатенда. Йоча-влак ий гыч ийыш ваиталтыт мо?

– Ўдыр-рвезе-влак писе, пүсө ушан улыт. Урокышто чолган пашам ыштат. Но школыш рушанше толыт. Садлан марий йылмым туныктымаште нелылык лектеш. Телефон дене модаш йоратат, но ме тудым пайдалын кучылтына. Поснак окружающий мир урокышто иктаж-могай уверым кычалына. Литератур урокышто түрлө аудиозаписыым колыштына.

– Тугеже те илыш дене төр ошкылыда?

– Ожнысо методике дене веле пайдаланыме шагал. Кызытсе йочам у йон дене туныктыман. Урок годым ноутбук гоч телевизорым чүктена. Тушко түрлө программим шынденам. Тестысе йодыш-влаклан вачештена, видеом, презентацийым шергалына. Шочмо йылме урокышто, теме дене келшышын, марий мультфильмым ончена. Йоча-влак пашам пеш куанен ыштат.

Шинча йўла – уш волгалтеш

Советский район Ўшнўр школышто тўналтыш класслам туныктышо Н.П.Викторова (снимкыште) – ынде кумло куд ий икшыве-влак пелен. Тудо кокымшо ава гай. Шинчымаш тўняшке корным почеш, лудаш, шотлаш, возаш туныкта. Чон шокшыж дене кажне тунемшым кече семын ырыкта.

– Тўналтыш класслаште тунемше-влаклан шинчымашым пуымаште могай пўсө йодыш-шамыч дене тўкнеда?

– Ўдыр-рвезе-влак урокышто умылтарымым пеш писын мондат, тўткылыкышт начар. Южгунам нуно классыште огыл, пуйто вес вере «чонештылыт». Умылтарымым тўткын колыштышт, темым умылышт манын, онгай заданийым, түрлө картычкым ямдылаш тыршем. Модыш йонымат кучылтам.

– Тунемшыда-влак тендан деч примерым налыт. Те мастарлыкдам тўрлө конкурсышто ончыктеда.

– «Марий йылмым эн сайын туныктышо» конкурсышто мастарлыккемым кок гана ончыктенам. 2017 ийыште районышто сегышыш лектынам да республикыште тагасенам. Марий Эл Республикын сулло туныктышыжо Лидия Николаевна Кулалаева лўмеш районысо профессионал мастарлык конкурсышко ушненам. Тушто тўналтыш класслаште туныктышо-влак паша опытышт де-

не палдареныт. Мый кокымшо верым сепен налынам.

– Икманаш, те пўтынъ илышдам туныктымо пашалан пўлекленда.

– Школ – кокымшо суртем. Чын туныктышо шке пашаж дене «черле» лийшаш. Тудын шинчаже йўлагын веле тунемшын шинчымашыже волгалтеш. Ме, кажне тунемшын усталыкшым жапыштыже ужын шуктен, чын корно дене викарышаш улына.

Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен.
Фотом школ архив гыч налме.

Кроссворд Кажне вачмутышто «солнце» мутвож вашилялтеш.

Шола гыч пурлашке:

1. Руш писатель И.Бунинын «... удар» произведенийже. 2. М.Пришвинын «Кладовая ...» книгаже. 3. «Дети ...» пьесе. М.Горький возен. 4. К.Бальмонтын «Будем как ...» почеламутшо.

Кўшыч ўлыкө:

1. В.Катаевын «Сын полка» повестьше гыч тўн герой. 2. Руш поэтессе М.Цветаева «... моё» почеламутшо. 3. Д.Рубинан «На ... стороне улицы» романже.

«Русская словесность» кружокын егже-влак.
Волжский, Сотнур.

Шер гае возен

Авамын икымше туныктышыжо Н.Ф.Петрова лийын. Нина Фёдоровна кызытат Коркатово лицейыште пашам ышта. Авамын ойлымыж почеш, тудо кажне йочан кумылжым савырен моштен, келге шинчымашым пуэн. Доскашке шер гае возен. Тудын почеш тунемше-влакат чаткан возаш тыршеныт. Авам туныктышыжлан эре таушта.

Илья ВИШНЯКОВ.
Морко район.

Туныктышо шке предметше дене веле огыл, чыла шотыштат учитель лийшаш. Тиде лўмжак мом шога!..

В.КОСОРОТОВ.

Йочаже - нылле икыт

Нылымше классыште ме латкок предметым тунемына. Йот йылме да физкультур деч молыжым кокымшо авана вўда. Тугеже тудо моткоч ушан. Тынар шуко предметым палаш кугу шинчымаш кўлеш.

Ик туныктышын мыняр тунемшыже лийын кертеш? Ме кокымшо класс дене пырля тунемына. Латкумытын улына. Туныктышына эше обществознанийым вўда. Пырля ушаш гын, тудын – нылле ик йочаже. Кажныжым пагала да кажныжлан келге шинчымашым пуаш тырша.

Лена ЕГОШИНА.

У Торьял, Немда.

Викторине

Нине йодыш-влаклан вашмутым пуаш К.Ушинскийын «Утренние лучи» ойлымашыжым лудман.

- ✓ Икымше кечыйол могай кайыкым помыжалтарен?
- ✓ Кокымшо кечыйол могай янлыклан логалын?
- ✓ Кумшо кечыйол кушко верештын?
- ✓ Нылымше кечыйол мом помыжалтарен?
- ✓ Визымше кечыйол кон шинчажым йымыктарен?
- ✓ Изи йолагай мом ыштен?

В.СМИРНОВ ямдылен.

Кукнур школын ончыльенже

Шернур район Кукнур школышто марий йылмым да литературым келгын тунемыт.

Тўрлў конкурсышто мастарлыкыштым ончык-тат, олимпиадыште уш-акылыштым тергат. Ты школын ик эн чолга тунемшыже – Татьяна Ямбулатова (снимкыште). Марий ўдыр дене республикысе олимпиадыште палыме лийына. Тудо марий йылме дене шинчымашыжым кокымшо ий почела терген да сенгыш лектын. Регион-влак кокласе олимпиадыштат ончылно лийын.

– *Марла чаткан кутыраш ешыште тунемынам. Кызыт школышто Людмила Ильинична Алмаметова шочмо йылмылан шўймакда. Ме марла мурена, почеламутым возена. Пошкудо яллаште шочшо Марий АССР-ын калык артистше Илья Россыгин, Пеледыш пайремлан тўжалтышым пыштыше Александр Конаков дене кугешнена да нунын гай уста лияш шонена,* – оила Татьяна.

Марий ўдыр шымлыме пашамат возаш кумылан. Этнограф, фольклорист, серызе К.А.Четкарёв нерген пашаже поснак онгай. «Ксенофонт Архипович марий фольклорым огеш пого ыле гын, «Ший пўян Ший Пампалче» йомакым огына пале ыле», – каласыш Таня. Ўдыр шымлыме пашаж-влак дене «Яналов

лудмаш», «Конаков лудмаш» республикысе конкурслашке ушнен да ятыр гана сенгышыш лектын.

Таня тылеч посна «Юнармия» военно-патриотический мер толкынышто чолгалыкшы ончыкта. «Смотр строя и песни» республикысе конкурсышто команде дене сенгышыш лектыныт. Ўдыр тушто «Эн сай капитан» лўмым сулен. Марий Эл Республикысе Юнармийын региональный съездыштыже тудым III степенян «Юнармейская доблесть» знак дене палемденыт. Тыгодым Таня тунеммылан кугу тўткышым ойыра. Дневникыштыже – чыла «визытан».

Х.ТОКПУЛАТОВА.

Авторын фотожо.

Чонешташ полша

Фотом школ архив гыч налме.

«Йоча-влак шулдыран почыт, а туныктышопшамыч нунылан чонешташ полшат», – каласен ик мудреч ен. Тиде келге шонымашан корныла дене пеш келшем. Мый нылымше классыште тунемам. Классна кугу: латкок рвезе да латик ўдыр. Мемнам Эльвира Викторовна Яковлева туныкта (снимкыште). Урокушты мом-гынат ум пален налына. Экскурсий дене

кошташ кумылан улына. Йошкар-Олашке миенна. «Ший пўян Ший Пампалче» марий йомак да калык творчестве тоштерыш, Республикысе курчак театрыш унала пуренна. Туныктышына мыланна шуко у йўным почеш. Ме тудын дене кугешнена.

Агата ЯКОВЛЕВА.

Звенигово, Эсмекпляк.

Тау тыланда

Пеш изи, мотор пеледыш гае Толынна тунемаш погынен. Лач тенданак тыршыме дене Ал саскаже шуо чеверген.

«А» ден «Б»-жым палышна
лач тыште,
Иктыш кокытым
моштышна ушен.
Сай-осалым, келшымашын
вийжым
Умылышна лач тендан ой ден.

Таче кечын шокшо
таумутым
Уло чон ден ойлена чылан.
Чытымашым, имнын
гае вийым
Тыланен кодена курымлан.

Даша ПЕТРОВА.
Морко, Коркатово.

Таче йүдвошт мардеж у-у-у урмыжо. Кажне пушенгым, вондерым тарватыш, пуракым нёлтале, капкам лупшыш. Йүрым кондынеже ала мо. Марина йүк-йүан дене трукышто помыжалте. Ушыштыжо ик шонымаш гына пёрдеш: «Вашке – авамын шочмо кечыже. Тиде пайремым шке шочмо кечем дечат чот вучем. Пёлекемат шукертак ямде. Игечыже веле сай лийже ыле. Вет авам эн мотор, эн пагалыме, эн шыма, эн ныжыл».

Эр велеш мардеж тыпланыш. Марина аважлан пёрткёргым эрыкташ полшыш, мончашке пум нумале. Кечывал вашеш Кристина йолташ ўдыржб дек тарваныш. Сылне игечыште чодырасе пүртүсын моторлыкшым эскераш каяш кутырен келшышт. Пушенгыже-влак могай сылне улыт! Йомакышке логалмыла веле चुчеш. Ўдыр-шамыч селфим ыштышт да умбакыже воштыл-воштыл ошкедышт.

– Кристина, палет, авамын шочмо кечыжлан пёлек шотеш меж носким пидын ямдыленам. Шукертак тыгай пёлекым ышташ шоненам, – каласыш Марина.

– Пеш онгай. Молан носким? Кодшо гана мыланем

пеш чапле тапычкым пидын пёлеклышычыс?

– Авамын носки нерген каласкалымыжым шарналтенам. Тудын изиж годым ковам колхоз фермыште пашам ыштен. Коваем ушкалым лүштымаште ончылно лийын. Чап кагазшым, медальжым, орденжым шотлен от пытаре! Пашалан вийжым чаманен огыл. Йоча-влаклан жапше шагалрак лийын. Авам вич ияшыж годым икана суртеш шкетын кодын. Ала йокрокланамыж, ала лүдмыж дене, кирзе кемым чиен, телым фер-

Шочмо кечылан – шокшо носки

Ойлымаш

мышке куржын. Игече йүштб лийын. Вараксимла чытырыше ўдырым ковам ырыкташ пижын. Йолчиемжым пыкше кудадын. Носким чиен огыл улмаш. Тарай гай чевыгыше, пуалше йолжым руаш чангыш чыкен. Тыге шочшыжым кўчыштымб деч утарен, – радам дене каласкалыш ўдыр.

– Коват ушан, аватым утарен моштен.

– Авамын йоча пагытше куштылгыжак лийын огыл, пашажат ятыр логалын. Фермыште полшен, сурт сомылка тудын ўмбалне лийын. Кенезым колхоз пасушто ушменым куштеныт, олыкышто шудым ямдыленыт, йўд-кече идымыш шурным пуалташ коштыныт. Шыжым паренгым погеныт, телым пўгыльмым ямдыленыт. Йоча-влак изинек пашам ыштен кушкыныт. А ме кызыт доскамат ўшташ өрканена. Ондак школышто партым, кўварым ломыж дене йыген мушкыныт, – ойла Марина.

– Партыш удыркалышыжат лийын огыл, очыни.

– Туге, арулыкым эскереныт, пашан акшым паленыт. Ўдыр-влак, кутырен-кутырен, мбнгб толын шуыч.

Кристина, малаш вочмекыже, кужу жап шонкален кийыш: «Маринан аважлан, пагалыме туныктышылан, йочаж годым тынар нелылыкым чыташ логалын улмаш. Шыргыжше чуриян туныктышынан илыш корныж гыч ик ужашым мыят пален налым. А ме ача-ава деч йоча пагытышт нерген ала йодаш вожылына, ала жапым муын огына керт?! Лишыл жапыште мыят авам дене чоным почын мутланем. Йолташ ўдырем шонен мошта. Аважлан пёлек шотеш меж носким пидын. Тудын дене кугешнем».

Кристина, шонкален-шонкаленак, тамле омо дене мален колтыш.

Наталья СЕРГЕЕВА.
Морко, Шордёр.

Палыза, могай романла гыч ужаш-влакым савыктыме!

«Вачай кече еда куп лонгаш коштеш, пашалан ямдылкала. Шошо агам тўгалын огытыл, мланде але топланен шуын огыл. Садлан кас еда калык яrsa, орол пёртыш радио колышташ коштеш...»

Шошо ага тўналшаш годым Жмаков изакшоляклан, Ванькалан, моло винаматан-влакланат суд лийын...»

«...Эх, илышыже, Манюш!..»

...Пеледыш вуйышто чевер лыве, мўкш, ошымшўлыш ызгалташ тўгалыч, лишыл чашкерыште ала-могай кайык сайын шўш-калтыш... Чыла помыжалте, чыла тарваныш, чыла патыр илыш вий дене модеш! А кече утыр йўла, мучашдымын шыргыжеш, эркын кўза да айдемын шўмыштыжб паша куатым кынелта, кушта, кугу куанымашым тарвата, сылне мурым луктеш!..»

Фотом еш архив гыч налме

Кугу зоопаркыште

Кажне ег тора теҥыз воктене канаш шона. Мый Сочи олаште кок ий почела лийынам. Тений Морко районысо йолташем-влак дене «Юность» санаторийышке миенна. Мӱнгӱ шу-керте огыл пӱртылынна. Шарнымаш кутко наре погынен. Мом гына ыштен, ужын, кушто гына лийын огынал?! Мыланем «Ривьера» паркысе «Рио» зоопаркыште эн чот келшен (снимкыште). Тушто витле утла экзотике янлык ден кайык илат: лемур, крокодил, енот, питон, удав, игуан, варан, маймыл, фазан, попугай да ятыр молат. Мый шуко фотом ыштенам. Школышто пырля тунемме йолташем-влаклан ончыктенам. Ынде нунат чыла тидым ужаш кумылан улыт.

Алина СУББОТИНА.

2-шо номеран Морко школ.

Ребус

Арулык - тазалык

Суртышто арулык эре лийшаш. Пӱрткӱргышты яндар гын, илашат да шӱлашат куштылго. Садлан мый авамлан арулыкым ышташ полшем. Эн ондак ночно шовыч дене пуракым ӱштам, диван, кровать леведышлам почкем, вара кӱварым мушкам. Книга полкыштем да ӱстелыштем чаткалыкым ыштем. Мый палем, арулык - тиде пенгыде тазалык.

Антон КУЧЕРГИН.

Шернур, Кукнур.

Паша пагыт

Арамлан огыл калык «Шошо - паша тургым» манеш. Тыгодым тӱрлӱ сомыл лектынак шога. Чылажымат жапыште ыштен шуктыман. Мыят тидым умылем да ача-авамлан пакчаште полшем.

Саха ИВАНОВ.

Морко, Коркатово.

Туньк-тышо:

- Саха, сочиненийым пеш онгайын тӱналынат. Молан возен пытарен отыл?
- Ачамым вучыдымын пашаш ӱжыныт.

Шошо

Ямле шошо, сай игече.
Толын шуо шокшо кече.
Шудо эркын ужарга,
Лышташат вашке шарла.

Кече, йолжым шуялталын,
Ший окнаште пералта.
Кажне икшывым, ӱндалын,
Эр эрдене кынелта.

Чодыраште, пасулаште
Кайык-шамыч муралтат.
Уремлаште, садерлаште
Йоча-влакше юарлат.

Аня АНДРЕЕВА.

Кужӱнер, Тошто Йӱледӱр.

Фокус

Кӱлыт: пел лимон, мамык, шырпе пырче, ик стакан вӱд, ик лаштык.

1. Лимон гыч сокым стаканыш йоктарыза. Тушко вӱдым ешарыза.

2. Шырпе пырчыш мамыкым пӱтырыза да ямдылыме вартышеш нӱртыза. Кагазеш мутым але ойлончымын возыза.

3. Кагаз кошкымеке, тудым лампе ӱмбалне кучыза. Возымыда палдырна.

М.ШКЕТАН ЛӱМЕШ МАРИЙ КУГУЖАНЫШ ДРАМЕ ТЕАТР

15 май 18:30

МОРКО РЦКиД

ЮРИЙ РУСАНОВЛАН 55 ИЙ

ЛИЕШ ЫЛЕ...

6+ Шарнымаш кас-концерт

Рекламе.

«Ямде лий» газет
Тӱг редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат - А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamdelii.ru

УЧРЕДИТЕЛЬ:
Марий Эл Республикысе
Культур, печать да
калык-влакын пашашт
шотышто министерстве.

Газетым редакцийыште
погымо да версталыме,
«Марий Эл Республикысе
Правительствын типографийже» ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный
технологий да массовый коммуникаций
сферым эскериме шотышто федераль-
ный службын Юл кундем федеральный
округысо управленийыштыже регис-
трироватлыме.
Номер - ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап -
14-00,
фактически - 13-00

Авторын да редакцийын шоныма-
шышт тӱрлӱ лийын кертыт. Серыш-
влак мӱнгеш огыт колталт.
Ак - кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательнын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружӱнный
Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пӱрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

